

VZGOJNI NAČRT

NAŠE POSLANSTVO

*V vsakem otroku iščemo pozitivno, pomagamo mu odpreti oči, srce in razum ter skupaj s starši ali skrbniki razvijamo njegove najboljše lastnosti, da:
se bo znal in želel učiti,
se bo sposoben vključiti v nadaljnje izobraževanje,
bo spoznaval sebe in izrabil svoje prednosti,
bo znal živeti in delati v skupnosti.*

VIZIJA ŠOLE

*Želimo si biti dobra šola.
In kakšna šola to je?
Takšna, da so učenci, ko jo zapuščajo,
bolj odgovorni, ustvarjalni in sodelovalni kot takrat, ko vanjo vstopajo.*

1. IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO VZGOJNEGA NAČRTA

1.1 UVOD

Novela Zakona o osnovni šoli (UL RS št. 102/2007) in kasnejše spremembe (107/2010, 87/2011, 40/2012-ZUJF, 63/2013, 63/2013) je predpisala oblikovanje dokumenta, s katerim šola avtonomno ureja vzgojna vprašanja. Z vzgojnim načrtom zasledujemo uresničevanje z zakonom predpisanih ciljev osnovnošolskega izobraževanja v slovenski javni šoli. Pri tem šola upošteva sodelovanje s starši in jih vključuje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Dokument je nastajal skozi relativno dolg proces skoraj dve šolski leti. V tem času smo ocenili pomen ključnih, skupnih vrednot, splošno klimo in počutje učencev v šoli, preverili kvaliteto sodelovanja s starši, analizirali obstoječe dokumente (npr. star hišni red oz. šolska pravila, še veljavne pravilnike na področju pravic in odgovornosti učencev) in oblikovali nova izhodišča. Vzgoja otrok je v prvi vrsti pravica in odgovornost staršev, z obveznim šolanjem pa se primarnim vzgojnim prizadevanjem nujno dodajajo elementi sekundarne vzgoje, ki je z vidika socializacije otrok ključnega pomena. Institucionalna vzgoja ne more in ne sme nadomestiti vzgojne vloge družine, skozi otrokov razvoj pa je pomembno dosežati sozvočje obeh bolj ali manj načrtnih vzgojnih vplivov.

Na najbolj operativni ravni vzgojni načrt definira temeljne vrednote šole, vzgojne dejavnosti v predpisanem kurikulumu in drugih aktivnostih, izrekanje pohval, nagrad in priznanj, dogovorjene vzgojne postopke in ukrepe. Pri slednjih je dokument v tesni povezavi s Pravili šolskega reda, ki bodo neposredno nadomestila Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli, šola pa ga oblikuje na osnovi vsebin vzgojnega načrta. V vseh sestavinah je pričakovana aktivna vloga staršev (npr. poznavanje, sodelovanje, dogovarjanje, ukrepanje, iskanje pomoči) ne le takrat, ko gre v vzgoji kaj v napačno smer, ampak predvsem takrat, ko skozi lastno delovanje otrokom vsi odrasli kažemo kompetentno ravnanje.

Uresničevanje vzgojnega načrta je sestavina samoevalvacije zavoda. Zaradi sprememb ali novih potreb smo s šolskim letom 2013/2014 oblikovali dopolnitve dokumenta.

1.2 ZAKONSKA DOLOČILA

- ❖ **Zakon o osnovni šoli**
(Ur. l. RS 81/2006-UPB, 102/2007, 107/2010, 87/2011, 40/2012-ZUJF, 63/2013)

2. člen
(cilji izobraževanja)

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnošolskega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;

Osnovna šola Rodica
Kettejeva 13, Domžale

- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

IV.B VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

60.č člen

(vzgojno delovanje šole)

Vzgojno delovanje šole je strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, v skladu s tem zakonom, na njegovi podlagi izdanimi predpisi in akti šole.

60.d člen

(vzgojni načrt šole)

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt. O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

60.e člen

(pravila šolskega reda)

Na podlagi vzgojnega načrta šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev. Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši.

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena tega zakona).

Osnovna šola Rodica
Kettejeva 13, Domžale

Pravila šolskega reda sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

60.f člen
(vzgojni opomini)

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

60.g člen
(ugovor na izvajanje vzgojnega delovanja šole)

Učenec in njegovi starši lahko pisno podajo ugovor razredniku ali šolski svetovalni službi ali ravnatelju glede vzgojnega delovanja šole. Če učenec ali starši v 30 dneh ne dobijo pisnega odgovora oziroma če z njim niso zadovoljni, lahko dajo predlog za inšpekcijski nadzor.

1.3 NAČELA VZGOJNIH DEJAVNOSTI IN VZGOJNEGA DELOVANJA ŠOLE

Izhodišča vzgojnega delovanja šole temeljijo na naslednjih splošnih načelih:

- načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja;
- načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev;
- načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja;
- načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev;
- načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil;
- načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline;
- načela strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti;
- načelo osebnega zgleda.

1.4 TEMELJNE VREDNOTE ŠOLE

Družbeno sprejete vrednote so zapisane v Ustavi RS, Zakonu o osnovni šoli, Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju, konvencijah o človekovih in otrokovih pravicah, evropskih resolucijah o vzgoji in izobraževanju in drugih dokumentih.

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in vredno truda. So vitalnega pomena za družbo, saj usmerjajo ravnanja ljudi (gradivo MŠŠ, 2008).

Na podlagi vrednot, ki smo jih v procesu oblikovanja vzgojnega načrta izpostavili učitelji, učenci in starši, smo oblikovali seznam najpomembnejših vrednot, na katerih želimo graditi vzgojno delovanje šole:

- **medsebojno spoštovanje in strpnost,**
- **sodelovanje in prijateljstvo,**
- **solidarnost,**
- **mir in nenasilje,**
- **red in disciplina,**
- **pravičnost,**
- **odgovornost in samostojnost,**
- **izpopolnjevanje samega sebe,**
- **zdravje.**

Šola vzgaja za vrednote z vsakodnevnimi praksami, z različnimi proaktivnimi dejavnostmi v rednem programu, v okviru projektov, ur oddelčnih skupnosti, dni dejavnosti, šol v naravi in ob drugih priložnostih.

VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

2.1 PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE DEJAVNOSTI

Preventivne in proaktivne vzgojne dejavnosti izhajajo iz poslanstva, vizije, vrednot in ciljev šole. Z izvajanjem preventivnih in proaktivnih vzgojnih dejavnosti šola oblikuje okolje, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete, kjer so lahko uspešni, ustvarjalni, iniciativni in aktivno udeleženi v procesih odločanja in delovanja. Takšno okolje spodbuja razvoj samostojnosti, odgovornosti in pozitivne samopodobe.

Preventivne in proaktivne vzgojne dejavnosti se načrtujejo in izvajajo na ravni šole, na ravni posameznih razredov ali oddelkov, in ko je potrebno, tudi na ravni posameznih učencev.

Preventivne in proaktivne dejavnosti so v prvi vrsti namenjene učencem, vendar pa ne dosežejo le njih. Vanje se – v vlogi izvajalcev ali pa kot ciljna publika - vključujejo tudi starši, učitelji in širše okolje.

Pregled temeljnih preventivnih in proaktivnih dejavnosti, ki jih načrtujemo na šoli:

❖ DELO NA RAVNI ODDELKOV, RAZREDOV

dejavnost	cilji, vrednote
oblikovanje razrednih pravil	prijateljstvo, strpnost, spoštovanje sebe in drugih, življenje v skupnosti, nenasilje, mir, odgovornost, samostojnost, ustvarjanje pozitivne oddelčne klime
tematske razredne ure: - socialne igre, komunikacija, medosebni odnosi, razredna klima,	spodbujanje in razvijanje različnih vrednot in spretnosti, sodelovanje, medsebojno sprejemanje, nenasilna komunikacija, spodbujanje odprtega razgovora, konstruktivnega reševanja problemov, izražanja čustev, ozaveščanje in informiranje o različnih

Osnovna šola Rodica
Kettejeva 13, Domžale

<ul style="list-style-type: none"> - drugačnost, strpnost, nenasilje, - kritično mišljenje, - človekove pravice, - asertivno vedenje, konstruktivno reševanje konfliktov, - bonton, - prosti čas, - zdrav življenjski slog, - ljubezen in spolnost, - zloraba alkohola in drog, - varna raba interneta, - skrb za okolje, - tehnike učenja, bralne učne strategije, - poklicno svetovanje, - obeležitev pomembnih dni - ... 	vsebinah
mladi in alkohol	osveščanje o nevarnostih zlorabe alkohola, krepitev odgovornosti in samopodobe, promocija zdravega načina življenja
varna raba interneta	osveščanje o prednostih in pasteh interneta in sodobnih tehnologij, razvijanje odgovornosti pri uporabi le-teh
spoznavne, ustvarjalne, športne in druge dejavnosti v OPB	medsebojno spoznavanje, sodelovanje, spoznavanje novih dejavnosti, razvijanje različnih spretnosti
medkulturno sodelovanje	medsebojno spoštovanje, spoznavanje, strpnost, sodelovanje
skrb za zdravje – rekreativni odmori, zdravi obroki, ...	razvijanje zdravega življenjskega sloga
novi pristopi pri pouku (sodelovalno učenje, delo v skupinah ...)	ustvarjalnost, samostojnost, izpopolnjevanje samega sebe, sodelovanje, razvijanje kritičnega mišljenja

❖ **DEJAVNOSTI, PROJEKTI NA RAVNI ŠOLE**

dejavnost	cilji, vrednote
dejavnosti šolske skupnosti	sodelovanje, kolektivni duh, strpnost, odgovornost, kritično mišljenje, aktivno delovanje in sodelovanje, dobro počutje na šoli
medvrstniško prijateljstvo	sodelovanje, prijateljstvo, strpnost, odgovornost, spoštovanje sebe in drugih, empatija, medgeneracijsko druženje, kolektivni duh, razvijanje pozitivne samopodobe
šolske športne igre	sodelovanje, prijateljstvo, športni duh, zdravo preživljanje prostega časa
teden otroka	teden ustvarjalnega preživljanja prostega časa, medsebojno spoznavanje in druženje, prijateljstvo, medgeneracijsko sožitje
dan inovativnosti in ustvarjalnost	ustvarjalnost, sodelovanje, izpopolnjevanje samega sebe
Hura, prosti čas	zdravje, (medgeneracijsko) druženje
debatni klub	razvijanje jezikovnih spretnosti, strpnost, aktivno državljanstvo
prostovoljstvo	prostovoljstvo, pomoč drugim, sodelovanje, empatija, aktivno delovanje, sodelovanje, strpnost
delavnice bibliopreventive	pozitiven odnos do knjig, prijateljstvo, sodelovanje, strpnost, nenasilje, samopodoba, skrb za duševno zdravje
obogatitvene dejavnosti za nadarjene	razvijanje močnih področij, izpopolnjevanje samega sebe
tekmovanja, šolski natečaji, raziskovalne naloge	samostojnost, izpopolnjevanje samega sebe, sodelovanje, razvijanje spoštovanja naravne in kulturne dediščine, razvijanje odgovornega

Osnovna šola Rodica
Kettejeva 13, Domžale

	odnosa do ožje in širše družbene skupnosti
dejavnosti ŠŠD, športna tekmovanja	zdravje, sodelovanje, športno obnašanje
skupne aktivnosti v okviru podaljšanega bivanja	sodelovanje, razvijanje ustvarjalnosti, razvijanje pozitivne samopodobe, izpopolnjevanje samega sebe, sprostitvev, kvalitetno preživljanje prostega časa
umetniške delavnice – literarne, gledališke, filmske ...	razvijanje ustvarjalnosti, umetniških sposobnosti, sodelovanje, razvijanje pozitivne samopodobe, izpopolnjevanje samega sebe
šolsko glasilo	razvijanje jezikovnih zmožnosti, sodelovanje, razvijanje pripadnosti

❖ **SODELOVANJE V NACIONALNIH, MEDNARODNIH PROJEKTIH**

dejavnost	cilji, vrednote
Eko šola	skrb za okolje (ločevanje odpadkov, varčna uporaba energije, zbiranje papirja, baterij, »žabec Francelj«, ...)
Unseco šola	uvajanje kulture miru in nenasilja, razvijanje sodelovanja in povezovanja z vrstniki v domovini in po svetu, razvijanje spoštovanja drugačnosti, sodelovanja in solidarnosti, ohranjanje kulturne in tehniške dediščine, sodelovanje z lokalno skupnostjo
Zdrava šola	spodbujanje zdravega psiho-socialnega razvoja, zdravega načina življenja, informiranje o nevarnostih, skrb za zdravje
Opolnomočenje učencev z razvijanjem bralne pismenosti	razvijanje bralne pismenosti učencev, odgovornosti, odnosa do znanja in šolskega dela
Formativno spremljanje otrokovega napredka	razvijanje močnih področij, ustvarjalnosti, odgovornosti, odnosa do znanja in šolskega dela, spremljanje lastnega napredka, razvijanje samopodobe
projekt Pasavček	odgovornost, samostojnost, sodelovanje
ACES – Academy of Central European Schools	razvijanje tolerance, medkulturnosti, spodbujanje participacije in aktivnega državljanstva (v šolskem letu, ko se program izvaja, v skladu z vodilno temo projekta)
Comenius	medkulturno povezovanje, sodelovanje, strpnost
e-twinning	mednarodno sodelovanje, spoznavanje drugih kultur, razvijanje sodelovanja, strpnosti, uporaba spletnih orodij
tekmovanja iz znanja in športna tekmovanja	samostojnost, izpopolnjevanje samega sebe, sodelovanje, razvijanje močnih področij

2.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje se lahko izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovorov z učenci v času pogovornih ur oz. govorilnih ur, ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in zunanji sodelavci šole. Izvaja se tudi pri reševanju problemov, ki so posledice kršitve šolskih pravil.

Svetovanje in usmerjanje lahko pomaga učencem pri:

- oblikovanju lastnih ciljev in strategij za njihovo uresničevanje,
- organizaciji lastnega dela in spremljanju lastne uspešnosti,
- razmišljanju in presojanju o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemanju odgovornosti za posledice svojih dejanj,
- empatiji/vživljanju v druge in sprejemanju različnosti,
- reševanju problemov in konfliktov,
- soočanju s situacijami, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, frustracije ali druga intenzivna čustvena doživljanja,
- razvijanju realne in pozitivne samopodobe in samospoštovanja.

S pomočjo svetovanja in usmerjanja lahko dosežemo kvalitetne vzgojne učinke, pri čemer je pomembna predvsem medosebna komunikacija med učencem in učiteljem (ali drugim strokovnim delavcem) oz. pedagoški dialog, ki upošteva posameznikov racionalni in čustveni pogled na problem ter skozi proces soustvarjanja omogoča uvid v rešitve ali iskanje le-teh.

2.3 VZGOJNI POSTOPKI

Vzgojni postopki se uporabljajo, kadar naletimo na konflikte, medsebojne probleme, povzročitev škode (psihološke ali materialne) ali na druge kršitve pravil šole. Temeljni pogoj za uporabo vzgojnih postopkov je prostovoljna udeležba učenca. Vzgojni postopki razvijajo samopresojo učencev in spodbujajo prevzemanje odgovornosti za posledice lastnih dejanj.

Če je učencem dovoljeno napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljene spreminjati svoje vedenje in bodo tudi lažje razumeli napake drugih.

Primeri vzgojnih postopkov:

• MEDIACIJA

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, čustva, stališča ter poskušajo skupaj najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. V mediaciji prevzamejo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta.

Mediator je lahko vrstnik ali odrasla oseba. Prevzema le vlogo posrednika pri komunikaciji in ne posega v samo reševanje problema. Mediatorje je treba predhodno ustrezno usposobiti.

Mediacija povečuje spretnosti učencev pri izgradnji dobrih medsebojnih odnosov, izboljšuje splošno socialno klimo na šoli ter pomaga ponotranjiti pomembne družbene vrednote.

• RESTITUCIJA

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ko jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju.

Pri restituciji je poravnava smiselno povezana s povzročeno škodo in jo tudi oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena. Npr. če je učenec poškodoval šolsko lastnino, lahko razmisli, kaj bi bil pripravljen storiti za boljšo materialno urejenost šole. Če se je škoda zgodila na

področju medsebojnih odnosov, pa lahko premisli, kako bi prispeval k boljšim medsebojnimi odnosom v skupnosti.

- **AKTIVNOST V KORIST ŠOLSKE SKUPNOSTI**

V primerih, ko gre za kršitev pravil šole, ki ni neposredno vezana na medsebojni spor ali konflikt, ki bi terjal medsebojni dogovor ali povračilo škode oškodovancu, učenec pa je vendarle pripravljen prevzeti odgovornost za svoja ravnanja in želi svoje napake popraviti, so dobra priložnost za pozitivno potrjevanje tudi druge oblike dela (npr. prispevanje k urejenosti šole, pomoč učitelju, rediteljstvo). Učenec se namesto s kaznijo zavestno in aktivno sooči z napakami in obenem dobi priložnost za učenje novih vedenj in popravo napak.

2.4 VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi se uporabljajo v primerih, ko učenci niso pripravljeni prostovoljno sodelovati pri reševanju problemov in je bilo praviloma predhodno že izvedeno svetovanje in usmerjanje. Gre za situacije, ko učenci niso sposobni samopresoje, zavračajo svetovanje, ko niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih, ko ponavljajo kršitve ...

Vzgojni ukrepi (kot npr. ukinitve ugodnosti, povečan nadzor, pisna opozorila, ...) učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem lahko sodelujejo učenci, starši in strokovni delavci šole. Vzgojni ukrepi so sestavina Pravil šolskega reda.

2.5 VZGOJNI OPOMINI

Vzgojni opomini so administrativne sankcije, ki so določene z zakonodajo (60. člen Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS 81/2006-UPB, 102/2007, 107/2010, 87/2011, 40/2012-ZUJF, 63/2013)).

2.6 VZGOJNA MAPA ODDELKA

Vsak oddelek ima svojo vzgojno mapo, v katero učitelj, razrednik ali drug strokovni delavec za posameznega učenca evidentira kršitve šolskih pravil in vzgojno postopanje oz. ukrepanje. Sestavni del vzgojne mape oddelka je tudi razrednikovo letno poročilo o delu z oddelkom in zbirnik pohval in uspehov učencev oddelka.

2. SODELOVANJE ŠOLE S STARŠI

Sodelovanje šole s starši je eno ključnih področij vzajemnega vzgojnega delovanja. Sodelovanje posega na področje preventivnih in proaktivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanja in usmerjanja ter vzgojnega ukrepanja. Pri slednjem je izrednega pomena aktivna vloga staršev in prevzemanje odgovornosti pri spremembi otrokovega vedenja, kadar gre za kršitve pravil, ogrožanje varnosti ali druge oblike neustreznega vedenja.

Šola organizira z zakonom predpisane načine formalnega sodelovanja: govorilne ure in roditeljske sestanke. Načrt govorilnih ur in roditeljskih sestankov šola opredeli v Letnem delovnem načrtu šole. Starši svoje interese in pobude uveljavljajo tudi preko svojih predstavnikov v Svetu staršev in Svetu šole. Šola glede na interes staršev pripravi in organizira tudi Šolo za starše (»srečanja ob čaju«), kjer se s pomočjo strokovnjakov obravnavajo različne vzgojne vsebine.

Poleg osebnih stikov in medosebne komunikacije, ki je temeljni način kvalitetnega sodelovanja in reševanja vzgojnih problemov, starši in šola lahko sodelujejo tudi preko telefonskih kontaktov, elektronskih sporočil, pisnega obveščanja.

Sodelovanje in vzajemno delovanje pa se uresničuje tudi na neformalne načine, ki podpirajo predvsem vzgojne dejavnosti:

- decembrska srečanja ob božično-novoletnem sejmu,
- športne prireditve,
- aktivnosti v tednu otroka,
- predstavitve staršev pri VI dejavnostih (npr. promocija poklicev, tuje kulture ali drugih dejavnosti, sodelovanje pri programih za nadarjene učence),
- skupne aktivnosti (npr. organizirani izleti, pohodi, urejanje šole ali šolske okolice, priprava izdelkov za sejemske prireditve in drugo),
- druge dejavnosti.

3. POHVALE IN NAGRADE

S pohvalami in nagradami želimo pri učencih utrjevati zeleno vedenje in dobro šolsko delo ter jih spodbujati k osebnemu napredku. Največkrat izrečemo **neformalne**, ustne pohvale – te so del osnovne vzgojne dejavnosti. To so lahko povratna sporočila o vedenju ali delu učenca, pohvale v spontanah pogovorih ter sprejemi učencev pri ravnatelju.

Ob koncu šolskega leta ali posebnih priložnostih podelimo **formalne**, pisne oblike pohval, namenjene vzpodbujanju pomembnih vzgojno-izobraževalnih ciljev. Podeljene so za vidnejše dosežke ali pomemben osebni razvoj na učnem in/ali vzgojnem področju.

PODROČJA NAGRAJEVANJA

1. Vzgojno področje
2. Medvrstniška pomoč
3. Športno področje (športnik in športnica šole)
4. Izobraževalno področje
5. Interesne dejavnosti v širšem pomenu

KDO PREDLAGA NAGRADE?

Pohvale, priznanja in nagrade učencem predlagajo:

- člani oddelčne skupnosti učencev,
- razrednik,
- šolska svetovalna služba,
- člani učiteljskega zbora,
- mentorji interesnih dejavnosti in organizacij,
- drugi strokovni organi šole.

Predlogi se potrdijo na pedagoški konferenci v mesecu juniju.

IZVAJANJE NAGRADE

1. PRIZNANJA ZA TEKMOVALNE DOSEŽKE

To so zlata, srebrna in bronasta priznanja za tekmovanja iz fizike, kemije, matematike, biologije, zgodovine, geografija, logike, slovenščine, angleščine in nemščine ter priznanja za raziskovalne naloge in športne dosežke.

2. PISNE POHVALE

podeljujemo za:

- posebej uspešno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu,

Osnovna šola Rodica
Kettejeva 13, Domžale

- doseganje **odličnih** rezultatov v interesnih dejavnostih in organizacijah učencev,
- lep odnos do vrstnikov, mlajših otrok, delavcev šole in drugih odraslih (za doslednost in vztrajnost pri delu in ravnanjih, spoštljiv odnos do odraslih, nudenje pomoči tistim, ko jo potrebujejo, sodelovanje v prostovoljstvu, za dobro srčnost in prijaznost, solidarnost in iskrenost, za povezovanje in graditev dobrih medsebojnih odnosov, za medsebojno spoštovanje, razumevanje in sodelovanje, za odgovornost in zaupanje, poštenost in pravičnost, za medsebojno strpnost in sprejemanje drugačnosti).

Predlagatelj v pisno pohvalo zapiše kratko utemeljitev.

3. KNJIŽNA NAGRADA

Knjižno nagrado podeljujemo učencem na koncu 9. razreda. Strokovno presojo o dobitnikih knjižne nagrade opravi oddelčni učiteljski zbor na predlog razrednika, lahko tudi drugega strokovnega delavca ali ravnatelja. Pri tem se opira na izjemne dosežke skozi osnovnošolsko izobraževanje:

- zlata ali srebrna priznanja v tekmovanjih znanja in raziskovalnih nalogah,
- pomembni rezultati na šolskih športnih in drugih tekmovanjih ter srečanjih,
- doseganje pomembnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih.

Ob predlogu za podelitev knjižne nagrade razrednik navede kratko utemeljitev, predlog potrdi razredni učiteljski zbor.

4. NAGRADNI IZLET

Nagradnega izleta se udeležijo učenci in učenke, ki so:

- s svojimi dosežki prispevali k ugledu šole,
- vse leto zbirali papir, kartuše, baterije (kriterij določi mentor).

Predlagatelj zapiše kratko utemeljitev.

SPREJEM PRI ŽUPANU je v dosedanji praksi način, ko ustanovitelj (Občina Domžale) skupaj s šolo izreče učencem posebno priznanje za izjemne dosežke. V maju 2009 je bila uveljavljena sprememba: sprejema pri županu se udeleži 15% učencev v generaciji devetošolcev. Merila: izjemna/nadpovprečna šolska učna uspešnost, pomembni/nadpovprečni dosežki na tekmovanjih iz znanja in drugih tekmovanjih, promocija šole, kraja ali države.

Šola (razrednik) za vsakega predlaganega učenca pripravi pisno utemeljitev potrdi jo razredni učiteljski zbor.